

КАМ'ЯНСЬКИЙ
ФАХОВИЙ МУЗИЧНИЙ КОЛЕДЖ
імені Мирослава Скорика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІКА»

Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Вибіркова чи нормативна частина	Нормативна (обов'язкова) дисципліна
На якому курсі (семестрі) вивчається	III, IV курс, V-VIII семестри
Обсяг дисципліни та розподіл годин аудиторної та самостійної роботи	5 кредитів ЄКТС – 150 годин. Аудиторні заняття: практичні – 92 годин. Самостійна робота – 58 годин.
Мова викладання	Українська
Інформація про викладача / викладачів	 ПІБ викладача: Клименко Олена Леонідівна E-mail: Elena.leonidovna1975@gmail.com
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Дисципліна забезпечує загальну теоретичну підготовку здобувачів освіти у галузі педагогіки та психології, розкриває специфіку організації освітнього процесу у закладах освіти України, методи, форми, засоби навчання і виховання, психологічні особливості вікового розвитку особистості, особливості міжособистісної взаємодії учасників освітнього процесу.

<p>Чому це цікаво / потрібно вивчати (мета)</p>	<p>Основною метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців психологічну та педагогічну компетентність як складові професійної діяльності; розкрити власний стиль педагогічної діяльності та професійного спілкування, особливості становлення особистості та професійної підготовки здобувачів освіти в умовах закладів освіти, розвивати морально-етичні якості, необхідні у майбутній професійній діяльності, навички міжособистісної взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу. Програма спрямована на підготовку фахівців з музичного мистецтва, розвиток загальних і фахових компетенцій у ході професійної підготовки.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Вільно спілкуватись усно і письмово українською мовою при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері освіти. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем. Здійснювати дослідження з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання, відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані. Добирати та застосовувати ефективні методики всебічного розвитку дітей, застосовувати форми контролю, критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей Застосовувати сучасні освітні, психолого- педагогічні технології у роботі із здобувачами освіти Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням потреб, можливостей та здібностей дітей. Створювати та реалізовувати наукові розробки та освітні проєкти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища Формувати у здобувачів освіти громадянську позицію, національну самоідентичність, загальнолюдські цінності та професійну етику, дотримуватися принципів педагогіки та етичного кодексу психолога</p>

	<p>Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності, вміти користуватися професійною термінологією</p> <p>Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку</p> <p>Створювати квазіпрофесійне середовище з метою моделювання ситуацій у майбутній професійній діяльності, вміти презентувати результати власної педагогічної діяльності</p>
<p>Структура курсу</p>	<p>Розділ 1. Психологія як наука</p> <p>Тема 1.1. Коротка історія розвитку психології, як науки</p> <p>Розвиток психології як науки від Древнього світу до сучасного часу.</p> <p>Основні напрямки та течії психологічних наук.</p> <p>Відмінність психіки тварин від психіки людини.</p> <p>Вчені, які працювали над вирішенням проблемних питань та їх внесок у розвиток психології.</p> <p>Тема 1.2. Предмет, завдання та методи</p> <p>Поняття об'єкта і предмета психології. Місце психології у системі наук, таких як філософія, біологія, медицина, соціологія. Методи дослідження в психології.</p> <p>Тема 1.3. Елементи структури психіки. Психічні властивості. Свідомість і несвідоме. Змінені стани свідомості</p> <p>Структура психіки людини. Функції, які виконують психічні процеси (пізнавальні, регулятивні, комунікативні). Свідомість і несвідоме як різні рівні психічної активності. Структури свідомості і несвідомого. Змінені стани свідомості</p> <p>Розділ 2. Психічні процеси, властивості.</p> <p>Тема 2.3 Відчуття. Види відчуттів. Властивості відчуттів.</p> <p>Відчуття як основа розвитку психічної діяльності.</p> <p>Види, властивості відчуттів. Адаптація</p> <p>Тема 2.4. Сприйняття. Види сприйняття</p> <p>Сприйняття як результат накопичення відчуттів. НЛП у допомозі розвитку та діагностики пізнавального</p>

процесу. Види сприйнятів, їх властивості, цілісність, контактність та вибірковість.

Тема 2.5. Увага. Види уваги.

Природа та види уваги. Властивості та роль уваги у житті людини. Методи розвитку пам'яті

Тема 2.6. Пам'ять.

Природа пам'яті та її види. Характеристика процесів пам'яті. Індивідуальні відносини пам'яті. Фактори продуктивності пам'яті. Методи розвитку уваги.

Тема 2.7. Мислення і мова. Оцінки розвитку інтелекту.

Поняття про мислення. Мислення і мова. Мислення і мозок. Форми мислення – поняття, судження, умововисновки. Мисленнєві операції – аналіз, синтез, порівняння, абстрагування, узагальнення.

Класифікація видів мислення. Індивідуальні особливості мислення. Інтелект та інтелектуальні властивості особистості.

Тема 2.8. Уява.

Види та класифікація уяви. Творчість, креативність, мрія.

Тема 2.9. Мова і спілкування в системі психологічних знань.

Функції і аспекти спілкування. Структура спілкування. Спілкування як обмін інформацією.

Вербальна і невербальна комунікація. Спілкування як міжособистісна взаємодія і розуміння, способи впливу на партнерів і засоби побудови образу партнера.

Тема 2.10 Діяльність і спілкування.

Комунікативна, інтерактивна сторона спілкування. Специфіка цього процесу. Характери обміну інформацією. Поняття «комунікатор» та «реципієнт». Типи та засоби комунікації. Причини бар'єрів при комунікативному спілкуванні. Пріоритет комунікативного спілкування перед невербальними засобами.

Розділ 3. Розвиток особистості.

Тема 3.1. Поняття «людина», «особистість», «індивідуальність».

Поняття «людина», «особистість», «індивід» з точки зору психології.

Тема 3.2. Соціальна роль особистості.

Соціальна роль особистості, її соціально – груповий статус.

Тема 3.3. Емоційно-вольова сфера особистості
Емоції і відчуття. Вольові якості особистості.
Тема 3.4. Мотивація і потреби.
Теорії ієрархії потреб. Основні види діяльності.
Адаптація і дезадаптація.
Тема 3.5. Темперамент (поняття, структура,
типологія).
Типи вищої нервової діяльності і темперамент.
Психологічна характеристика темпераменту.
Структура та типологія темпераменту.
Тема 3.6. Характер (поняття, структура, формування).
Сутність характеру, його структура та формування.
Здібності.

Розділ 4. Психологія груп.

Тема 4.1. Психологія груп

Класифікацію груп, основні параметри груп.
Міжособистісне спілкування в групах (колективах) з
урахуванням аспектів освітньої діяльності : види
стосунків, їх типи. Психологічний клімат групи, його
фактори та параметри. Специфіка соціально –
психологічних міжособистісних відносин.

Тема 4.2. Методи вивчення міжособистісних стосунків

Поняття «міжособистісного спілкування».
Міжособистісне спілкування як основа
міжособистісних відносин. Методи вивчення
міжособистісних стосунків та видів спілкування в
групах – соціометрія та референтометрія. Спілкування
і діяльність. Природа суспільних відносин. Суб'єкт і
об'єкт міжособистісного спілкування. Функції
міжособистісного спілкування як визнання
самодостатності, самоцінності та забезпечення
діяльності. Морально-етичні норми поведінки усіх
учасників освітнього процесу.

Тема 4.3. Конфлікти, їх види і стратегії їх вирішення
Конфлікт і його види, причини виникнення, динаміка
розвитку і способи його розв'язання. Взаємозв'язок
конфліктних ситуацій і стресових станів.
Попередження і урегулювання конфліктів.

Розділ 5. Вікова психологія.

Тема 5.1 Основи вікової психології
Об'єкт, предмет вікової психології. Теорії розвитку особистості різних діячів психології. Поняття «віку».

Тема 5.2. Психологія дошкільного, шкільного дитинства, підліткового, юнацького віку.
«Вікові кризи», акцентуація характеру. Особливості вікового розвитку.

Розділ 6. Основи педагогіки.

Тема 6.1. Педагогіка та школознавство
Предмет педагогіки. Поняття «виховання», «научіння», «навчання». Функції педагогіки. Коло проблем школознавства. Принципи керівництва закладами освіти України

Тема 6.2. Педагогіка як суспільне явище
Ясельна педагогіка, дошкільна, шкільна педагогіка. Педагогіка вищої та передвищої освіти. Основи соціальної і спеціальної педагогіки. Реабілітація.

Тема 6.3. Педагогічний процес
Особливості педагогічного процесу, його принципи та функції. Найважливіші закономірності педагогічного процесу, структура.

Тема 6.4. Виховний процес
Структурні компоненти педагогічної взаємодії. Форми і характеристики виховного процесу, його закономірності.

Тема 6.5. Система освіти України
Структура й доцільність системи освіти в Україні. Освітні рівні, кваліфікації.

Розділ 7. Основи дидактики.

Тема 7.1. Методи, форми та засоби навчання
Компоненти теорії навчання та їх зміст. Сутність, функції і завдання дидактики. Мета, методи та форми навчання. Категорії дидактики.

Тема 7.2. Контроль навчальної успішності
Сутність, функції і принципи контролю у освітньому процесі. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів освіти. Види контролю знань

Розділ 8. Основи педагогічної майстерності.

	<p>Тема 8.1. Педагогічна майстерність Структура діяльності вчителя. Елементи педагогічної майстерності. Самоконтроль та самоаналіз результатів педагогічної діяльності</p> <p>Тема 8.2. Педагогічне спілкування. Стили педагогічного спілкування. Взаємозв'язок рівней розвитку комунікативних та організаторських здібностей.</p> <p>Тема 8.3. Педагогічна техніка Основні компоненти педагогічної техніки. Прийоми педагогічного впливу. Педагогічні технології</p> <p>Тема 8.4. Педагогічний артистизм Педагогічний артистизм. Завдання артистичного педагога. Педагогічний таланти</p>
<p>Види контролю та критерії оцінювання</p>	<p>Розділ 1. Психологія як наука Визначати терміни: «психологія», «психіка», «свідомість», «несвідоме», знати закономірності роботи структури психіки. Володіти інформацією про коротку історію розвитку психології, предмет психології, методи і галузі науки Усне опитування, тестування за розділом Вересень-жовтень</p> <p>Розділ 2. Психічні процеси, властивості. Знати ієрархічну систему розвитку пізнавальних процесів, визначати терміни: «увага», «відчуття», «сприйняття», «пам'ять», «мислення», «уява», вміти їх класифікувати Мозковий штурм, тестування за розділом, доповіді у форматі ppt Листопад</p> <p>Розділ 3. Розвиток особистості. Визначати терміни «людина», «індивід», «особистість». Знати структуру особистості, основні теорії розвитку. Вміти визначати особистісні характеристики. Тестування за розділом, робота з діагностичними методиками Листопад-грудень</p> <p>Розділ 4. Психологія груп. Розуміти «соціальну роль» та «соціальний статус» особистості, міжособистісне спілкування (МС), методи впливу у МС, вміти визначати стадії конфлікту та стратегії вирішення Тестування за розділом, робота з діагностичними методиками Грудень</p>

	<p>Семестровий контроль: середньоарифметична оцінка за семестр, або (у разі відсутності студента на заняттях з поважних причин) контрольне тестування за всіма темами</p> <p>Розділ 5. Вікова психологія. Знати вікові особливості розвитку особистості, визначати «вікові кризи», вміти аналізувати проблемні ситуації</p> <p>Робота з аналітичними картками Січень-лютий</p> <p>Розділ 6. Основи педагогіки. Визначати терміни «педагогіка, «школознавство». Мати сформовані навички організації навчального та виховного процесу в системі освіти України</p> <p>Контрольне тестування за розділом, робота в групах Березень</p> <p>Розділ 7. Основи дидактики. Володіти педагогічними методами, засобами та формами роботи з урахуванням психологічних знань</p> <p>Підготувати конспект уроку (заняття) та провести частину уроку з групою Квітень</p> <p>Розділ 8. Основи педагогічної майстерності. Мати уявлення про педагогічні техніки та спілкування, володіти навичками педагогічного артистизму</p> <p>Робота з діагностичними методиками, самоаналіз Травень</p> <p>Підсумковий контроль: усний екзамен (1 теоретичне питання з психології, 1 теоретичне питання з педагогіки, 1 практичне питання)</p>
<p>Список інформаційних джерел</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб./О.Г.Видра.-К. «Центр учбової літератури», 2021.-111с. 2. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія : курс лекцій / В. П. Кутішенко. – К. : Центр учбової літератури, 2021. – 128 с. 3. Вікова психологія: навч. посіб./Руслан Кацавець.-К. «Алерта», 2019-111с. 4. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. / [О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднийчук та ін.]. – [2-ге вид.] – К. : Каравела, 2007. – 344 с. 5. Психологічні основи педагогічного спілкування: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів/[І.П.Аносов, С.В.Яремчук,

- В.В.Молодиченко].-К. «Інститут сучасного підручника», 2007-271с.
6. Кутішенко В. П. Психологія розвитку та вікова психологія : практикум / В. П. Кутішенко, С. О. Ставицька. – К. : Каравела, 2009. – 448 с.
 7. Психологічний довідник учителя : в 4-х кн. / [упоряд. В. Андрієвська; за заг. ред. С. Максименка]. – К. : Главник, 2005. – 112 с. - Кн. 2.
 8. Психологічний словник / [за ред. В. І. Войтка]. – К. : Вища школа, 1982. – 216 с.
 9. Психологія : підруч. [для студ. вищ. навч. закладів] / [під заг. ред. Г. С. Костюка]. – К. : Рад. школа, 1968. – 572 с.
 10. Психологія : підруч. / [Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; за ред. Ю. Л. Трофімова]. – К. : Либідь, 2001. – 506 с.
 11. Русинка І. І. Психологія : навч. посіб. / І. І. Русинка. – К. : Знання, 2007. – 367 с.
 12. Савчин М. В. Вікова психологія : навч. посіб. / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К. : Акдемвидав, 2005. – 360 с.
 13. Семиченко В. А. Психічні стани / В. А. Семиченко. – К. : Магістр-S, 1998. – 208 с.
 14. Смульсон М. Л. Психологія розвитку інтелекту : монографія / М. Л. Смульсон. – К. : Нора-Друк, 2003. – 298 с.
 15. Цимбалюк І. М. Психологія : навч. посіб. / І. М. Цимбалюк. – К. : Професіонал, 2004. – 216 с.
 16. Шапар В. Б. Психологічний тлумачний словник / В. Б. Шапар. – Харків: Прапор, 2004. – 640 с.

Електронний ресурс

1. <https://classroom.google.com/c/NjIwMzk0ODA4MzQz>
2. <http://psychologis.com.ua/> - сайт енциклопедії практичної психології
3. <http://giavnyk.com.ua> – сайт видавництва «Главник».